

**Svar på fråga 2023/24:960 av Dzenan Cisija (S)
Israels attacker i Gaza**

Dzenan Cisija har frågat om jag överväger att ta initiativ för att ett antal åtgärder kommer till stånd (pausa handelsavtal med Israel tills ICJ-domstolens beslut respekteras; omedelbart stoppa vapenexport från EU:s medlemsstater till Israel samt att de internationella domstolarna ICC och ICJ ges full möjlighet att verka opartiskt och utan yttre påverkan) för att öka den politiska, ekonomiska och juridiska pressen på Israel.

Den katastrofala humanitära situationen i Gaza kräver en omedelbar humanitär vapenvila. Regeringen kräver också att gisslan frigges omedelbart och villkorslöst. Alla ansträngningar för att få ett slut på denna konflikt är välkomna. Sverige och EU tillsammans med internationella och regionala aktörer stödjer förslaget om en vägkarta för vapenvila och hållbar fred som nyligen presenterats av USA. Det internationella samfundets fortsatta engagemang förblir centralt för att förmå parterna att acceptera förslaget samt att, i nästa steg, genomföra det.

Sverige och EU har varit tydlig med att den Internationella domstolens beslut (ICJ) är bindande för parterna och att vi förväntar oss att de efterlevs. I domstolens senaste beslut uppmanades Israel att avbryta sin offensiv i Rafah i ljuset av dess humanitära konsekvenser. ICJ beslutade därtill att Israel ska vidta effektiva åtgärder för att säkerställa obehindrad tillgång till Gaza för utredningskommissioner, faktainsamlingsuppdrag eller andra utredningsinstanser som bemyndigas av behöriga organ i FN att utreda anklagelserna. Sverige och EU har uppmanat Israel att följa ICJ:s beslut.

Regeringens linje är att associeringsavtalet med Israel utgör en viktig plattform för dialog. En paus i associeringsavtalet, och därmed handelsavtalet, riskerar att minska möjligheten till dialog utan att få önskat resultat. I det här läget behövs flera breda samarbetsytor och forum för dialog där Sverige och EU kan framföra sina ståndpunkter till Israel, inte färre.

Som bekant har Sverige en restriktiv syn på vapenexport till Israel. I praktiken har inga tillstånd lämnats sedan 1950-talet, med undantag för följdleveranser av sådan materiel som inte bedömdes vara krigsmateriel vid den ursprungliga leveransen. Det föreligger dock inget vapenembargo mot Israel och det är inte aktuellt för regeringen att driva på för ett sådant på EU-nivå. Regeringen, liksom EU, står upp för Israels rätt att försvara sig. Bojkott av eller sanktioner mot Israel vore fel väg att gå.

Regeringen är bestämd i sina krav på respekt för den internationella humanitära rätten. Det är centralt att eventuella överträdelser av den internationella humanitära rätten inklusive möjliga krigsförbrytelser utreds och att ansvarsutkrävande säkerställs. Regeringen har understrukt vikten av att parterna samarbetar med FN liksom med Internationella brottmålsdomstolen. Sverige värnar om både ICJ:s och ICC:s oberoende.

Stockholm den 12 juni 2024

Tobias Billström